

2347

VĒSTURISKĀ
IZZIŅA

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJA

Polimēru mehānikas institūta
ZINĀTNISKĀS APARĀTBŪVES
SPECIĀLAIS KONSTRUKTORU BIROJS

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

Fonda Nr. 2347

1

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJA
Polimēru mehānikas institūta
ZINĀTNISKĀS APARĀTBŪVES
SPECIĀLAIS KONSTRUKTORU BIROJS
AR EKSPERIMENTĀLO RAŽOTNI
VĒSTURISKĀ IZZIŅA

I

Latvijas Zinātņu akadēmijas Polimēru mehānikas institūta (PMI) Zinātniskās aparātbūves eksperimentālais uzņēmums izveidots no 1967. gada 1.jūlija (LPSR Ministru Padomes 1967. gada 22.marta rīkojums Nr.876-r un ZA Prezidija 1967. gada 14.aprīļa lēmums Nr.8/693) kā patstāvīgs saimnieciskā aprēķina uzņēmums, lai nodrošinātu polimēru materiālu kvalitātes nesagraujošās kontroles mēriekārtu un aparatūras paraugu un to eksperimentālo sēriju izlaidi un PMI zinātnisko pētījumu rezultātu praktisko realizēšanu un ieviešanu tautsaimniecībā.

No 1976. gada 1. janvāra eksperimentālais uzņēmums pārveidots par PMI Zinātniskās aparātbūves speciālo konstruktoriu biroju ar eksperimentālo ražotni – ZA SKB (ZA Prezidija 1975. gada 12.jūnija lēmums Nr.80).

ZA SKB darbības pamatvirzieni:

- kompozīto materiālu un no tiem izgatavoto izstrādājumu kvalitātes nesagraujošās kontroles līdzekļu radīšana;
- zinātniskās aparatūras izstrādāšana un izgatavošana polimēru materiālu fizikāli mehānisko īpašību izmēģināšanai un to ražošanas tehnoloģisko procesu kontrolei;
- zinātnisko pētījumu automatizācijas līdzekļu radīšana.

Aparatūra ar biroja marku plaši lietota PSRS. Birojs vairākkārt eksponējis savas zinātniskās izstrādes starptautiskajās izstādēs Bulgārijā, Vācijā, Spānijā, Polijā, Somijā un Japānā. Par to augsto tehnisko līmeni liecina saņemtās autorapliecības, apliecības par rūpnieciskajiem paraugiem, izstāžu un konkursu diplomi un goda raksti.

1989. gadā ZA SKB iekļauts PSRS Valsts ārējo ekonomisko sakaru dalībnieku reģistrā ar plašu eksporta produktu klāstu: kompozīto materiālu un no tiem izgatavoto izstrādājumu fizikāli-mehānisko īpašību nesagraujošās kontroles elektroniskās ierīces, eksperimentu automatizācijas līdzekļi, kontrolmēraparāti, informātikas un orgtehnikas līdzekļi u.c.

ZA SKB un tā pārvaldes struktūra pirmajos gados:

- vadība un galvenie speciālisti: direktors, dir. vietnieks ražošanas jautājumos, galvenie speciālisti (inženieris, konstruktors, grāmatvedis), ražošanas-plānu daļas priekšnieks;
- plānu-ražošanas daļa; - grāmatvedība;
- kadru daļa; - galvenā mehāniķa daļa;
- tehnoloģiskā daļa; - analogās tehnikas daļa;
- normalizācijas un standartizācijas daļa;
- diskrētās tehnikas daļa; - mehānisko konstrukciju daļa;
- eksperimentālās ražošanas daļa (eksperimentālā ražotne) ar pieciem sektoriem.

1988. gadā ZA SKB struktūrā ir jau 13 daļas, t.sk. četras konstruktoriu daļas, patentēšanas-licenzēšanas, izgudrojumu un racionalizatoru darba daļa.

Izveidota tehniskā padome ar rekomendējošām tiesībām. Tajā ir direktors (vadītājs), galvenais inženieris, pamatstruktūrvienību vadītāji, vadošie speciālisti, sabiedrisko organizāciju pārstāvji.

ZA SKB 1967.g. strādāja 39 darbinieki, 1969.g. - 106, 1989.g. - 290, 1992.g. 2.pusē - 150.

2

1991. gada 12. jūlijā ZA SKB ar nosaukumu "Latvijas Zinātņu akadēmijas Polimēru mehānikas institūta Zinātniskās aparātbūves speciālais konstruktori birojs" reģistrēts LR Uzņēmumu reģistrā kā valsts uzņēmums.

1992. gadā strauji saruka biroja zinātniski pētnieciskā un līgumdarbu apjoms, kas noveda pie ZA SKB finansiālā stāvokļa krasas pasliktināšanās un ievērojamas darbinieku skaita samazināšanas. 1993. gadā darbs faktiski tika pārtaukts. Tāpēc 1994. gada 22. novembrī LZA Senāts nolēma iekļaut ZA SKB likvidācijai paredzēto organizāciju sarakstā (lēmums Nr. 18), bet 1995. gada 24. oktobrī – likvidēt LZA PMI ZA SKB (LZA Senāta lēmums Nr. 26/1).

ZA SKB juridiskā adrese: Rīga, Aizkraukles iela 23.

II

PMI Zinātniskās aparātbūves speciālo konstruktori biroja **pastāvīgi un ilgtermiņa glabājamie (to skaitā personālsastāva) dokumenti par 1967.-1995. gadiem** nodoti ZA Centrālā arhīva glabāšanā laikā no 1974. līdz 1996. gadam. Nodotie dokumenti sistematizēti un aprakstīti vienā pastāvīgi glabājamo lietu aprakstā un vienā personālsastāva lietu aprakstā.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 1. par 1967.-1995. gg. - lietas no Nr. 1. līdz Nr. 286.

Tajā iekļauti sekojoši lietvedības dokumenti:

- ZA SKB statūti - 1967., 1975., 1990. gg.
- Birojā izstrādātie nolikumi un dienesta instrukcijas - 1986.-1991. gg.
- Biroja struktūra - 1981., 1988. gg.
- Direktora pavēles, rīkojumi ražošanas, pamatdarbības jautājumos - 1967.-1994.gg.
- Biroja attīstības koncepcijas projekts - 1990. g.
- Tehniskās padomes sēžu un tehnisko apspriežu protokoli - 1968.-1990. gg.
- Tehniskie ražošanas-finansu plāni - 1967.-1976. gg.
- Piecgades plāns 1971.-1975. gadiem.
- Ražošanas plāns – 1989. g.
- Zinātniskās pētniecības un konstruktori darba plāni - 1977.-1979. gg.
- Jaunās tehnikas ieviešanas plāni - 1977.-1979. gg.
- Finansu plāni - 1972.-1984. gg.
- Atskaites par plānu izpildi visos darbības veidos - 1967.-1976., 1986.-1991. gg.
- Atskaites par jaunās tehnikas izstrādi un ieviešanu - 1968.-1979., 1985.-1987. gg.
- Atskaites par zinātnes un tehnikas attīstības plānu izpildi - 1986., 1987. gg.
- Atskaites, t.sk. statistiskās, par darbu ar kadriem - 1967.-1971., 1982.-1985. gg.
- Statistiskās atskaites par visiem darbības jautājumiem - 1977.-1979. gg.
- LPSR Tautas kontroles komitejas pārbaudes par ZA institūtu eksperimentālo un ražošanas struktūrvienību, t.sk. PMI ZA SKB, darbu materiāli (izziņas, pasākumu plāns) - 1978. g.
- Štatu saraksti - 1967.-1993. gg.
- Zinātnisko izstrādju (aparātu) dokumentācija - 1968., 1975., 1987. gg.
- Diplomi par ZA SKB sekmīgākajām izstrādnēm, līdzdalību izstādēs - 1988., 1989. gg.
- Izgudrojumu pieteikumu lietas - 1977.-1989. gg.
- Izgudrojumu pieteikumu reģistrācijas žurnāls - 1977.-1989. gg.
- Izgudrojumu autorapliecības - 1977.-1989. gg.
- Rūpniecisko paraugu pieteikumu reģistrācijas žurnāls - 1977.-1990. gg.
- Rūpniecisko paraugu apliecības - 1977.-1990. gg.
- Rūpniecisko paraugu pieteikumu lietas - 1979.-1990. gg.
- Radošās sadarbības, zinātniskās pētniecības darbu līgumi - 1980., 1981., 1986.-1991. gg.

- Apliecība par ZA SKB ietveršanu Ārējo ekonomisko sakaru valsts reģistrā - 1989. g.
- Celtniecības izpildes rasējumi, citi materiāli - 1982.-1990. gg.
- Tāmes - 1989.-1991. gg.
- Grāmatvedības gada bilances un atskaites - 1967.-1976., 1989.-1993. gg.
- Kolektīvie līgumi - 1967.-1990. gg.
- Sociālistisko saistību izpildes dokumenti - 1977.-1978. gg.
- Apsveikuma adreses ZA SKB 20 gadu jubilejā - 1987. g.

Personālsastāva lietu apraksts Nr. 2. par 1967.-1995. gg. - lietas no Nr. 1. līdz Nr. 358.

Tajā iekļautas sekojošas personālsastāva lietas:

- Pavēles par personālsasastāvu - 1968.-1995. gg.
- Darbinieku saraksti - 1982., 1984., 1987. gg.
- Eksperimentālās nodaļas darbinieku, kuri strādā veselībai kaitīgos apstākļos, saraksts - 1989. g.
- Atbrīvoto darbinieku personas lietas - 1967.-1995. gg.
- Atbrīvoto darbinieku personas kartītes - 1983.-1984. gg.
- Darbinieku personas kontu (algas) kartītes - 1967.-1992. gg.
- Darba algu saraksti - 1968.-1971. gg.
- Darba līgumi - 1993. g.
- Kvalifikācijas, pārtarifikācijas komisiju sēžu protokoli - 1976.-1979., 1989., 1991. gg.
- Akti par nelaimes gadījumiem, saistītiem ar ražošanu - 1969.-1979., 1983.-1984. gg.
- Dokumenti par darbinieku apbalvošanu ar medaļu "Darba veterāns" - 1985.-1990. gg.

Arhīva glabāšanā pieņemto dokumentu stāvoklis labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja
LZA arhīva vadītāja

R. Skudra

Akceptēta LZA DEK 2002.g. 19. novembra sēdē protokols Nr. 3

DEK priekšsēdētājs

J. Kristapsons

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJA
Polimēru mehānikas institūta
ZINĀTNISKĀS APARĀTBŪVES
SPECIĀLAIS KONSTRUKTORU BIROJS
AR EKSPERIMENTĀLO RAŽOTNI

VĒSTURISKĀ IZZĪNA (papildinājums)
par 1967. - 1995. gadu

LZA Polimēru mehānikas institūta Zinātniskās aparātbūves SKTB nosaukuma izmaiņas un struktūru maiņas skatīt biroja vēsturiskās izziņas Latvijas Valsts arhīva fondā Nr. 2347.

LZA Polimēru mehānikas institūta Zinātniskās aparātbūves speciālā konstruktoru biroja ar eksperimentālo ražotni (ZASKB) atbrīvoto darbinieku personas kartītes par 1967.-1995. gadu LZA arhīvam tika nodotas 2003. gadā jau pēc ZASKB arhīva fonda dokumentu nodošanas Latvijas Valsts arhīvam.

Minētās kartītes sakārtotas lietās un aprakstītas Polimēru mehānikas institūta Zinātniskās aparātbūves speciālā konstruktoru biroja ar eksperimentālo ražotni personālsastāva lietu apraksta Nr 2 papildinājumā par 1967.-1995. gadu lietās no Nr. 359. līdz Nr. 379.

Arhīva glabāšanā pieņemto dokumentu stāvoklis labs.

Vēsturisko izziņu sastādīja
LZA arhīva vadītāja

R. Skudra

Šini lietā 3 (trīs)

numurētas lapas

2003. g. 20. marta

LVA arhīvists 1380/17e

Šini lietā 4 (četras)

numurētas lapas

2008. g. 11. jūlijā

LVA arhīvists 1380/17e